

Undervisningsbaseret forskningsforløb, hvor studerende inddrages direkte i et forskningsprojekt gennem materialeindsamling og analysepointer

Hvem skriver: Marie Sandberg og Niels Jul Nielsen, lektorer, Europæisk Etnologi, Saxo Institutet, Det Humanistiske Fakultet.

Fag, kursus/anden sammenhæng, studietrin og antal studerende: Kandidatuddannelsen i Europæisk Etnologi, studieelement: Europa i verden, 15 ECTS, 25 studerende.

Motivation for aktiviteten: Ved at tilrettelægge kurset 'Europa i verden' som et undervisningsbaseret forskningslaboratorium blev de studerende inviteret ind i undervisernes aktuelle forskningsprojekt. Gennem egne delprojekter skulle de studerende generere og analysere et feltarbejdsbaseret materiale med relevans for forskningsprojektets overordnede spørgsmål.

Centrale læringsmål med fokus på hvilken måde aktiviteten er forskningsbaseret:

Kurset havde to spor: *Det faglige spor* handlede om den fælles problemstilling: at undersøge hverdagslige konsekvenser af den fri bevægelighed over EU's indre grænser, og hvordan arbejdsmigration skaber nye former for arbejdsmarkeder i Europa. Der blev lagt op til, at de studerende udarbejdede projekter med empirisk fokus på polsk arbejdsmigration inden for bygge- og anlæg-, samt servicebranchen. Formålet med kursets andet spor, *Værktøjssporet*, var at tydeliggøre forskellige elementer og metodikker i en forskningsproces gennem en række øvelser og milepæle indlagt i kurset, såsom udarbejdelse af en 'one-page proposal', kursus på KB i databasesøgning, at lave en forskningsoversigt, at skrive en faglig artikel, samt posterpræsentation ved et seminar for eksterne interessenter.

Beskrivelse af aktiviteten: Inden for kursets fælles problemstilling arbejdede de studerende i selvvalgte delprojekter med emner som polske kokke, sammenhold og fællesskaber blandt vaskeriarbejdere og stilladsarbejdere, polske iværksætteres transnationale netværk, samt oplevelsen af bureaukratiske mure blandt nyligt ankomne arbejdsmigranter fra Polen. To projekter arbejdede med migranter fra de tidligere Jugoslavien i Frederiksværk med Industrimuseet Frederiksværk som særlig opdragsgiver.

Første del af kurset var tilrettelagt som forelæsninger, der på klassisk vis indførte holdet i forskningslitteraturen og samtidig havde til formål at de studerendes egne delprojekter blev indkredset og afgrænset i grupperne.

Næste del af kurset blev viet feltarbejde og materialegenerering, hvor underviser og studenterkontakten foregik gennem workshops og vejledning.

Sidste del af kurset omfattede poster-præsentationsseminar for eksterne interessenter (fx fagforeninger og museer) samt eksamensvejledning og artikelskrivning.

Kursets to spor afspejlede sig således i en blanding af undervisningsformer: forelæsninger, metodeworkshops, gruppeøvelser, skriveøvelser, vejledning, samt selvstændigt arbejde i delprojekterne, herunder feltarbejde.

Samspil mellem undervisningen og eksamen: Som eksamensform blev der givet dispensation til, at de studerende skulle aflevere en faglig artikel på 12-15 sider (pensum 1200 normalsider) efterfulgt af en mundtlig eksamen. De studerende skulle således opnå færdigheder i at anvende etnologiske teorier og metoder i konkrete projekter, og i at udarbejde og afrapportere et projekt i artikelform, hvilket især var i fokus for undervisningsaktiviteterne knyttet til *Værktøjssporet*.

Udbyttet af aktiviteten for de studerende (formål/effekt): Ved såvel mundtlig midtvejsevaluering som skriftlig slutevaluering var der klare meldinger fra de studerende om, at de oplevede et højt læringsudbytte af denne undervisningsform. Det generelle billede var, at de studerende var positive særligt overfor den projektorienterede dimension, forskningsværktøjerne, samt kursets eksperimentelle karakter. En særlig udfordring i kurset var dog samtidig at sikre, at kravene ikke blev for høje (særligt i et kursus på 15 ECTS). Nogle studerende oplevede kurset som for krævende og med for lille grad af underviserkontakt, mens andre studerende havde nemmere ved at se koblingen mellem eget delprojekt og det overordnede forskningsprojekt.

Udbyttet i forskningsøjemed: Udover de åbenlyse fordele ved at kunne undervise indenfor et felt, der ikke bare ligger tæt op af, men ideelt set også kan føde ind i ens egen forskning, kan det også være en fordel og inspirerende at afprøve nye forskningstematikker og –veje gennem 'undervisningsbaserede forskning'. Undervisningsformen egner sig således til eksperimenterende eller pilotbaserede undersøgelser, hvor teser afprøves på nye felter eller delområder indenfor eget forskningsområde.

Styrker og svagheder ved aktiviteten: På baggrund af ovenstående erfaringer med, at studerende har forskellige tilgange til et kursus tilrettelagt som 'undervisningsbaseret forskning', kan undervisningen med fordel tilrettelægges, så der både indgår læringsaktiviteter, der tilgodeser den tætte projekt feedback og giver rum for høj grad af selvstændighed i grupperne. Feedback og underviserkontakt kan øges gennem projektfremlæggelser, skemalagte workshops også under feltarbejdet, samt indlevering af og kommentering på abstracts og projektbeskrivelser. Selvstændigheden muliggøres ved at grupperne selv definerer problemstillinger indenfor det overordnede projekt, på egen hånd strukturerer feltarbejdet samt at man som underviser kontinuerligt sørger for at udfordre dem til at gå et skridt videre i processen.

Man må også holde sig for øje, at det ikke altid er lige enkelt at vise de studerende, hvordan deres undersøgelser føder ind i forskningen. Forskningsprocesser kører sjældent ad snorlige veje, og opnåelsen af interessante resultater kan ikke pr. automatik afstemmes med et kursusforløbs varighed.

Yderligere oplysninger: sandberg@hum.ku.dk

Nøgleord: Undervisningsbaseret forskning, etnografiske metoder, værktøjsspør og fagligt spor, målrettede læringsaktiviteter.